

Raadsinformatiebrief

Aan de leden van de gemeenteraad Montfoort

Portefeuillehouder: C. van Dalen
Zaaknummer: 91279
Onderwerp: Uitvoering Armoedebeleid in Montfoort

Montfoort : 22 november 2022

22 NOV. 2022

Geachte raadsleden,

In de raadsvergadering van 7 november jl. heeft wethouder van Dalen toegezegd u te informeren over hoe wij onze inwoners helpen en wijzen op de mogelijkheden van hulp en ondersteuning als zij door de fors gestegen lasten op allerlei gebied hun bestaanszekerheid in gevaar zien komen. U heeft gevraagd naar een overzicht van regelingen die gelden in Montfoort. Daarnaast is gevraagd te onderzoeken of verhoging van de inkomensgrenzen van de energietoeslag in 2023 tot 140% van het sociaal minimum mogelijk is.

We beginnen deze raadsinformatiebrief met de Nota Armoedebeleid die door u in september 2020 is vastgesteld. We gaan voorts in op de ondersteuningsmaatregelen van de rijksoverheid, de acties die vooral op uitvoerend gebied de afgelopen maanden in Montfoort zijn ingezet en de voornemens voor het komende jaar. Aan het eind wordt kort ingegaan op de Vroegsignalering schuldhelpverlening die nog dit najaar volledig wordt ingevoerd.

Als bijlagen zijn bijgevoegd de nota Armoedebeleid Montfoort 2020 en een door de SWOM en gemeente samengesteld overzicht van de huidige regelingen voor inwoners met een laag inkomen met daarbij verwijzingen naar andere advies- en hulpmogelijkheden.

Wij vinden het belangrijk u te melden dat onze maatschappelijke partners binnen en buiten Montfoort zich er terdege van bewust zijn dat inzet en hulp voor mensen om hun bestaanszekerheid te behouden een belangrijker deel is van de opdracht. Bijvoorbeeld de SWOM heeft de intake en hulpverlening hierop aangepast. We zijn ook van diverse verhalen onder de indruk hoe vrijwilligers van bijvoorbeeld de Voedselbank en mantelzorgers in brede zin in Montfoort zich inzetten om mensen te helpen.

Nota Armoedebeleid 2020

Doel van de in september 2020 vastgestelde nota Armoedebeleid is: duurzaam armoede verminderen, gevolgen van armoede beperken, eigen regie en zelfredzaamheid van inwoners vergroten. De inhoud is samen te vatten in een aantal belangrijke punten:

- Handhaven van de minimaregelingen op grond van de Participatiewet én de lokale regelingen op het huidige niveau
- Een gemeentelijk maatwerkfonds/noodfonds voor crisissituaties
- Het vergroten van het bereik van de regelingen (communicatie)
- Uitvoerders van de regelingen werken volgens de omgekeerde toets
- Rijksmiddelen bestemd voor minima worden voor armoedebeleid geoormerkt
- Partners worden geschoold in vroegsignalering en signalering armoede en verwijzing.
- Het ontwikkelen van een stress sensitieve werkwijze
- Een onderzoek naar een geldloket.

Door Covid en de inzet van beschikbare capaciteit op andere onderwerpen bevinden acties, instrumenten en onderzoeken uit deze nota zich in diverse stadia van ontwikkeling en uitvoering. Vanzelfsprekend heeft de actualiteit van de afgelopen periode een en ander versneld.

Wat is de afgelopen 2 jaar in de coronatijd gebeurd:

- Bestaande minimaregelingen zijn gehandhaafd en deze periodiek via gebruikelijke kanalen onder de aandacht gebracht
- Bonnen supermarkten bij het KCC om bij crisissituaties uit te kunnen delen
- Diverse aanvragen maatwerk/noodfonds behandeld en gehonoreerd
- Mondkapjes en zelftesten beschikbaar gesteld voor mensen met laag inkomen

Het afgelopen half jaar:

- Energietoeslag € 1.300,-. Inmiddels hebben de 83 bij Ferm Werk bekende huishoudens automatisch de toeslag ontvangen. Daarnaast zijn tot en met het 3^e kwartaal 238 aanvragen toegekend, 34 afgewezen en 8 ingetrokken of buiten behandeling gesteld. Er komen nog steeds aanvragen voor 2022 binnen.
- Het KCC van de gemeente en de SWOM zijn geïnformeerd welke minimaregelingen er zijn en hoe juist te verwijzen bij (geld)problemen; voor de energietoeslag naar Ferm Werk, bij vermoeden van meer of behoefte aan hulp bij het aanvragen naar SWOM (sociaal team), Jeugdteam en/of schuldhulpverlening.
- In de zomerperiode is vernomen dat sommige kinderen niet mee kunnen doen aan activiteiten zoals buurtfeesten waarbij een eigen bijdrage wordt gevraagd. Via via is duidelijk gemaakt dat als kinderen niet mee kunnen doen met activiteiten dat bij de gemeente kan worden gemeld, zodat daarvoor het maatwerk/noodfonds kan worden aangewend.
- Het Sportfonds Jeugd en Cultuur heeft zijn activiteiten na Covid verbreed en geïntensiveerd. De SWOM heeft als belangrijkste intermediair alle scholen voorzien van informatiesetjes van het Jeugdfonds sport en Cultuur voor ouders.
- SWOM beschikt over maatschappelijk werkers en consultants die ook financieel geschoold zijn. Er zijn afspraken dat wanneer zich bij het KCC inwoners melden die het niet meer kunnen bolwerken de SWOM hen zo snel mogelijk te woord staan en verder helpen.
- In de regelmatige contacten met het onderwijs wordt steeds gewezen op de mogelijkheden voor hulp die er zijn en is hen gevraagd te signaleren en ouders te wijzen op de mogelijkheden van hulp.
- De tekst en de plaatsing van tekst voor hulp bij (energie)armoede op de gemeentelijke website is aangepast. Er wordt directer en beter doorverwezen naar de juiste hulp en er wordt door partners gewerkt aan verdere verbetering van de toegankelijkheid van de eigen website.
- Het systeem Vroegsignalering schuldhulpverlening staat klaar en wordt nog in 2022 ingevoerd.
- We blijven maatschappelijke partners/dienstverleners wijzen op de omgekeerde toets, waarbij wij van de betrokken partner vragen om voordat wordt overwogen een aanvraag af te wijzen stil te staan bij het effect dat de inwoners wil bereiken en te kijken of er andere manieren zijn om dat effect te behalen.

Wat is recent gestart of gebeurt op korte termijn:

- Ferm Werk heeft alle aanvragers van een energietoeslag 2022, de 80 al bekende huishoudens met een bijstandsuitkering en de 220 (en nog stijgend aantal) aanvragers van de tot voor kort onbekende huishoudens aangeschreven. Zij worden gewezen op de overige minimaregelingen én de gemeentelijke mogelijkheden voor kleine isolatie- en besparingsmogelijkheden in huis (energiearmoede)
- De rijksoverheid wijst voor huishoudens die in financiële problemen komen door de jaarafrekening energie naar de bijzondere bijstand. Deze is ook beschikbaar voor huishoudens met een hoger inkomen dan 120% van het sociaal minimum.
- Uitvoering van de bijzondere bijstand geschiedt door Ferm Werk, maar voor de toetsing van de aanvraag op de financiële problematiek wordt hulp ingeroepen van schuldhulpverlening met ondersteuning van de SWOM.
- Ferm Werk en gemeenten onderzoeken de gevolgen van een mogelijke verhoging van de inkomensgrenzen voor de energietoeslag en andere regelingen.
- In december wordt bij de behandeling van de belastingverordeningen voorgesteld de vermogensgrens bij de beoordeling van kwijtschelding van gemeentelijke belastingen te verhogen
- We doen in onze regelmatige contacten een beroep op de alertheid van de maatschappelijke partners en sport- en culturele verenigingen om te signaleren en ons te helpen met ideeën voor directe acties.
- Onlangs is bekend geworden dat er vanuit de gezamenlijke kerken in Montfoort een stichting Schuldhulpmaatje in oprichting is. Wij helpen graag met de opstart daarvan.
- Recent hebben wij gehoord dat de Voedselbank Montfoort te maken heeft met een stijging van 50% van het aantal klanten. Wij zijn in overleg met het bestuur over wat wij als gemeente voor de Voedselbank Montfoort kunnen doen.

Wat doet het rijk (niet uitputtend) :

- Een Prijsplafond energie vanaf 2023 voor huishoudens.
- Een tussenoplossing van € 190,- als tegemoetkoming in de energierekening in november en december 2022.
- De energietoeslag van € 1.300,- is ook in 2023 beschikbaar. De voorwaarden daarvoor zijn nog niet bekend. Uitvoering door Ferm Werk.
- Het minimumloon en de daaraan gekoppelde uitkeringen gaan vanaf 2023 met 10,15% omhoog.
- Verbeteren en verkorten schuldenregelingen; dit is een lopend proces waaronder ook de invoering van de vroegsignalering wordt gerekend.
- Het realiseren van één gezamenlijke betalingsregeling als er schulden zijn bij meerdere organisaties.(saneringsfonds) Op het moment dat dit landelijke voornemen lokaal kan worden gerealiseerd ontvangt u daarover een voorstel.

Vroegsignalering en schuldhulpverlening.

Sinds de wijziging van Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) per 1 januari 2021 is vroegsignalering van schulden op basis van signalen door derden een wettelijke taak voorgemeenten geworden. Sinds begin 2022 is Montfoort aangesloten bij het landelijke convenant waarin 'vaste lastenpartners' na sociale incasso betalingsachterstanden melden in een systeem. De gemeente heeft met zo'n 80 bedrijven (vaste lastenpartners) verwerkingsovereenkomsten afgesloten. De 'vaste lastenpartners' zijn energieleveranciers, woningbouwverenigingen, waterleveranciers en zorgverzekeraars.

Maandelijks worden achterstanden gemeld in een afgeschermd ICT systeem. De gemeente benadert vervolgens de persoon met de betalingsachterstand en biedt deze hulp en/of schuldhulpverlening aan. Na aanvaarding van de aangeboden schuldhulpverlening is dat dan ook gelijk een gemeentelijk besluit met alle juridische gevolgen die daarbij horen.

De vroegsignalering in Montfoort werkt nog niet volledig omdat de benodigde capaciteit bij zowel de schuldhulpverlening, maatschappelijk werk SWOM/sociaal team en de gemeente niet aanwezig was. Incidenteel en door de woningstichting Cazas wordt informeel al wel gewerkt met vroegsignalering. Inmiddels is voor een proefperiode dekking gevonden voor extra capaciteit en is gestart met de implementatie. Aan het eind van het jaar werkt de vroegsignalering volledig. Vanaf dat moment wordt maandelijks door gemeente/Plangroep/SWOM naar inwoners gereageerd op signaleringen in het systeem. Afhankelijk van de melding wordt de inwoner bezocht door maatschappelijk werk/schuldhulpverlening of ontvangt de inwoner een schriftelijke melding/aanbod voor hulp en/of schuldhulpverlening.

Na een ervaringsperiode van een half jaar wordt gezien of aanpassing in de werkwijze nodig is en of deze werkwijze structureel wordt.

Slot

In de raadsvergadering van 28 september 2020 is toegezegd de Nota Armoedebelief na twee jaar te evalueren. Vanwege de huidige actuele situatie willen wij in plaats daarvan u per kwartaal en vaker indien nodig over de voortgang en ontwikkeling van dit onderwerp informeren.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MONTFOORT
de secretaris

M.H. van der Veer

de burgemeester

mr. P.J. van Hartkamp-de Jong